

**PROGRAM STUDIÓW – KIERUNEK FIZJOTERAPIA,
PROFIL PRAKTYCZNY**

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa kierunku studiów	Fizjoterapia
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia / studia drugiego stopnia / jednolite studia magisterskie)	Jednolite studia magisterskie
Profil studiów	Praktyczny
Forma studiów stacjonarne/niestacjonarne	Stacjonarny/niestacjonarny
Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny lub dyscyplin naukowych oraz określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla poszczególnych dyscyplin w liczbie punktów ECTS koniecznej do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia (w przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny wskazuje się dyscyplinę wiodącą)	Dyscyplina nauki o zdrowiu
Wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty uczenia się	Dziedzina nauki medyczne i nauki o zdrowiu
Wskazanie tytułu zawodowego nadawanego absolwentom	Magister fizjoterapii

2. Wskaźniki brzegowe dotyczące programu studiów na kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia.

Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia	
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	302
Liczba semestrów konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	10
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	244
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom/grupom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych	258
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku przyporządkowania kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne.	9
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom/grupom zajęć do wyboru	30
Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym oraz liczba godzin praktyk zawodowych	58
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich ogólna	60

3. Wykaz zajęć z podziałem na semestry i lata studiów.

Wykaz zajęć/grup zajęć z podziałem na semestry i lata studiów zawiera:

- załącznik A do programu studiów

4. Zajęcia lub grupy zajęć – wraz z przypisaniem efektów uczenia się oraz treści programowych, form i metod kształcenia, zapewniających osiągnięcie tych efektów, a także liczby punktów ECTS.

Szczegółowy program zajęć szczegółowy program zajęć z przypisaniem efektów uczenia się i treści programowych zawiera **załącznik nr B** do programu studiów.

4. Efekty uczenia się.

Opis zakładanych efektów uczenia się, dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku fizjoterapia profil praktyczny zawiera **załącznik C** do programu studiów.

5. Opis procesu prowadzącego do osiągnięcia efektów uczenia się.

Przedmiotem procedury weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się przez studentów jest przedstawienie obiektywnego, materialnego dowodu potwierdzającego, że założone i umieszczone w sylabusach efekty uczenia się zostały osiągnięte.

Weryfikacja osiągania zamierzonych efektów uczenia się obejmuje następujące obszary:

- a) wiedzę,
- b) umiejętności,
- c) kompetencje społeczne.

Prowadzenie weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się ma odzwierciedlenie w osiągniętych wynikach (ocenach) studentów, a te w średniej arytmetycznej ocen uzyskanych w danym roku akademickim, jak również w całym okresie studiowania przez studenta. Szczegółowe (przedmiotowe) efekty uczenia się zapisywane są w sylabusach i odnoszą się do efektów kierunkowych bądź specjalnościowych wyróżnionych adekwatnymi symbolami.

Dziekan Wydziału we współpracy z Wydziałową Komisją ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia weryfikuje składane przez nauczycieli akademickich sylabusy pod względem kierunkowych/specjalnościowych efektów uczenia się i sposobów ich weryfikacji, z uwzględnieniem zróżnicowania i adekwatności poszczególnych sposobów weryfikowania efektów uczenia się w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Uwzględnienie w sylabusach sposobów weryfikacji efektów uczenia się

umożliwia dokonanie oceny stopnia ich osiągnięcia. Są one formułowane m. in. z wyszczególnieniem warunków zaliczenia, konieczności złożenia/napisania odpowiednich prac, wykonywania ćwiczeń, projektów czy przystąpienia do testów sprawdzających. Jednocześnie wiążą się również z archiwizacją prac studentów, do której zobligowany jest każdy nauczyciel prowadzący zajęcia dydaktyczne. Dlatego też osoba prowadząca dane zajęcia ma obowiązek dokładnego sformułowania warunków i form zaliczenia zajęć w odniesieniu do każdej oceny z obowiązującej w Uczelni skali ocen określonej w Regulaminie Studiów PAM. Ogólną formą zaliczenia poszczególnych zajęć jest egzamin lub zaliczenie z oceną.

Aby zaliczyć zajęcia kończące się egzaminem student powinien zaliczyć ćwiczenia z tego zajęcia (jeżeli program studiów je przewiduje) oraz uzyskać pozytywną ocenę z egzaminu pisemnego lub ustnego. Szczegółowe wytyczne co do zaliczania zajęć zawarte są w sylabusie.

Wartości punktów ECTS odzwierciedlają ilość pracy koniecznej do zaliczenia pojedynczego zajęcia. Studia kończą się napisaniem pracy dyplomowej i egzaminem dyplomowym. Warunkiem uzyskania kwalifikacji (efektów uczenia się poświadczonych dyplomem) jest spełnienie wszystkich wymagań wynikających z programu studiów w tym harmonogramu realizacji programu studiów oraz otrzymanie pozytywnej oceny promotora i recenzenta z pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym.

Weryfikacja osiągania zamierzonych efektów uczenia się obejmuje następujące rodzaje i formy zajęć:

- a) zajęcia w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem (wykłady oraz ćwiczenia – realizowane w sali i terenie);
- b) zajęcia bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem

Po zakończeniu danego roku akademickiego analiza osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się wraz z opinią nauczycieli akademickich oraz wnioskami i propozycjami działań doskonalących jest jednym z głównych zagadnień poruszanych na spotkaniu Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia.

Procedury (metody) weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się

przez studentów dotyczą przeprowadzania zaliczeń i egzaminów, form i warunków dopuszczenia do egzaminu lub zaliczenia, studenckich praktyk zawodowych oraz pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego.

Procedura dotycząca przeprowadzania zaliczeń i egzaminów obejmuje określenie w sylabusie do każdego zajęcia szczegółowych warunków i sposobów weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się przez studenta poprzez wskazanie:

- a) poszczególnych składowych oceny końcowej (etapów realizacji zamierzonych efektów uczenia się),
- b) formy przeprowadzania zaliczeń i egzaminów (ustna lub pisemna),
- c) nakładu pracy przeciętnego studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów uczenia się
- d) zakresu materiału koniecznego do opanowania na poszczególne oceny.

W systemie oceny prac zaliczeniowych, projektowych, egzaminacyjnych stosuje się następujące metody weryfikacji efektów uczenia się

- a) metody weryfikacji wiedzy: kolokwia, egzaminy / zaliczenie pisemne, egzaminy / zaliczenie ustne, testy pisemne, przygotowanie prezentacji multimedialnej, wypracowania pisemnego, itp.; Jako formy egzaminów pisemnych można stosować eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania i testy wielokrotnego wyboru (MCQ – Multiple choice questions), wielokrotnej odpowiedzi (MRQ – Multiple response questions), wyboru Tak/Nie i dopasowania odpowiedzi. Egzaminy ustne powinny być standaryzowane i ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość faktów (poziom zrozumienia, umiejętność analizy, syntezy, rozwiązywania problemów).
- b) metody weryfikacji umiejętności: projekt, ćwiczenia laboratoryjne, prezentacja ustna, przygotowanie prezentacji multimedialnej, analizy przypadku, wypracowania pisemnego, rozwiązywanie zadań, dyskusje i debaty, rzadziej egzamin pisemny lub ustny;

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się w kategorii umiejętności, zarówno tych, które dotyczą komunikowania się, jak i proceduralnych (manualnych), wymaga bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w standaryzowanych warunkach.

- c) metody weryfikacji kompetencji społecznych: obecność na zajęciach, dyskusje i debaty, prezentowane postawy.

Do składowych ocen uzyskiwanych w trakcie zaliczeń i egzaminów zalicza się:

- a) w odniesieniu do zajęć kończących się zaliczeniem z oceną: obecność na zajęciach, aktywność, rozliczenie się studenta z materiału realizowanego w ramach zajęć bez bezpośredniego udziału nauczyciela i studenta, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium kończącego zajęcia itp.,
- b) w odniesieniu do zajęć kończących się egzaminem: uzyskanie pozytywnej oceny z części ćwiczeniowej realizowanego, zajęcia obecność na zajęciach, rozliczenie się studenta z materiału realizowanego w ramach zajęć bez bezpośredniego udziału nauczyciela i studenta, uzyskanie pozytywnej oceny z pracy śródsesestralnej, itp.

Z kolei w odniesieniu do realizowanych studenckich praktyk zawodowych osiągnięcie założonych efektów uczenia się następuje poprzez ocenę każdego z nich, a jest weryfikowane przez osobę wydającą opinię o praktykach ze strony podmiotu, w którym jest ona realizowana. Weryfikacją, a dalej dokumentowaniem efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych jest także ocena działań i postaw studenta w trakcie odbywanej studenckiej praktyki zawodowej. Weryfikacja efektów uzyskanych w wyniku odbycia praktyk zawodowych będzie odbywała się m.in. poprzez hospitacje praktyk prowadzone przez Dziekana Wydziału lub Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk.

Szczególną rolę w weryfikacji i dokumentowaniu efektów uczenia się pełni egzamin dyplomowy. Szczegółowe zasady dotyczące procesu dyplomowania określają:

- Regulamin studiów PAM;
- Zasady dyplomowania obowiązujące w Wydziale

Student przygotowuje pracę dyplomową pod kierunkiem promotora. Temat pracy dyplomowej ustalają wspólnie promotor ze studentem, uwzględniając kierunek / specjalność studiów oraz zainteresowania naukowe studenta.

Student jest obowiązany do złożenia pracy dyplomowej w Dziekanacie PAM

w ostatnim semestrze studiów. Warunkiem jej przyjęcia jest zdanie egzaminów oraz zaliczenie wszystkich zajęć przewidzianych w programie studiów. Oceny pracy dyplomowej dokonują promotor i recenzent. Egzamin dyplomowy sprawdza wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte w całym okresie studiów.

Egzamin dyplomowy obejmuje następujące etapy:

- 1) przedstawienie dyplomanta przez przewodniczącego komisji oraz zapoznanie z opinią promotora i recenzją pracy dyplomowej;
- 2) wylosowanie przez dyplomanta zestawu pytań;
- 3) udzielenie odpowiedzi na pytania;
- 4) sformułowanie przez promotora pytania z pracy dyplomowej;
- 5) udzielenie odpowiedzi na pytanie;
- 6) sformułowanie pytania przez recenzenta;
- 7) udzielenie odpowiedzi na pytanie;
- 8) ogłoszenie wyniku egzaminu dyplomowego.

Na kierunku *Fizjoterapia* studia jednolite magisterskie część zajęć wskazana w programach studiów może odbywać się bez bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. W tym rodzaju zajęć mogą być wykorzystywane m. in. następujące metody (formy) oceniania i weryfikowania efektów uczenia się

- a) projekt,
- b) pakiety edukacyjne (w tym samokształcenie kierowane, kształcenie zdalne (e-learning)).

Weryfikację potwierdzania efektów uczenia się dotyczących zajęć bez bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów przeprowadza prowadzący zajęcia według zasad określonych w sylabusie.

Oceny uzyskane w wyniku przeprowadzonych zaliczeń i egzaminów zostają wpisane przez nauczyciela do protokołu końcowego zaliczenia zajęcia w indeksie elektronicznym i w karcie okresowych osiągnięć studenta.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu studiów PAM w Uczelni obowiązuje następująca skala ocen:

- 1) bardzo dobry 5,0
- 2) dobry plus 4,5

- 3) dobry 4,0
- 4) dostateczny plus 3,5
- 5) dostateczny 3,0
- 6) niedostateczny 2,0.

Ocena niedostateczna oznacza nieuzyskanie zaliczenia, bądź niezdanie egzaminu.

Skala ocen w systemie ECTS ma zastosowanie przy transferze punktów dla studentów uczestniczących w wymianie międzynarodowej. Przedstawione zasady budowania systemu ECTS na kierunku *Fizjoterapia* studia jednolite magisterskie są zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Stosowany system stwarza studentom możliwość wymiany międzyuczelnianej i międzynarodowej w ramach programu Erasmus plus.

Szczegółowe zasady zaliczania zajęć semestru i roku studiów określa Regulamin studiów PAM. Zaliczenia semestru i roku studiów dokonuje Dziekan Wydziału po uzyskaniu przez studenta pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć i praktyk ujętych w programie studiów potwierdzonym wpisaniem tych ocen do indeksu elektronicznego i karty okresowych osiągnięć studenta. Warunkiem przystąpienia do egzaminu z danego zajęcia jest zaliczenie ćwiczeń, potwierdzone wpisem do indeksu elektronicznego i karty okresowych osiągnięć studenta. Studentowi przysługuje prawo do składania egzaminu /zaliczenia poprawkowego nr 1 i egzaminu/ zaliczenia poprawkowego nr 2 z każdego zajęcia.

Wpisy w indeksie elektronicznym i karcie okresowych osiągnięć stanowią podstawę do uzyskania zaliczenia semestru i roku studiów, a tym samym świadczą o osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się.

8. Praktyka zawodowa

Studenci wykonują określone czynności fizjoterapeutyczne z udziałem pacjentów w różnym wieku i z różnymi dysfunkcjami pod nadzorem nauczyciela akademickiego oraz innych osób prowadzących zajęcia.

PRAKTYKI FIZJOTERAPEUTYCZNE

Zakres praktyk fizjoterapeutycznych	Termin realizacji praktyk	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Praktyka asystencka	Realizowana po zakończeniu zajęć w II semestrze w okresie wakacji	150	5
Wakacyjna praktyka z kinezyterapii	Realizowana w V semestrze	150	6
Wakacyjna praktyka z kinezyterapii	Realizowana w VI semestrze	150	5
Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizjoterapii i masażu	Realizowana w VII semestrze	200	8
Wakacyjna praktyka profilowana - wybieralna	Realizowana po zakończeniu zajęć w VIII semestrze w okresie wakacji	200	7
Wakacyjna praktyka profilowana - wybieralna	Realizowana po zakończeniu zajęć w IX semestrze w okresie wakacji	200	7
Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu – praktyka semestralna	Realizowana w X semestrze	510	20
Razem		1560	58

Praktyka zawodowa stanowi integralną część procesu kształcenia na kierunku Fizjoterapia studia jednolite magisterskie ze względu na ich profil praktyczny. W programie studiów założono realizowanie celów i zadań praktyki zawodowej równoległe z zajęciami teoretycznymi, co umożliwi wszechstronne przygotowanie absolwentów do zawodu w obszarze określonym przez praktyczny kierunek studiów na kierunku *Fizjoterapia*.

Odbycie praktyki zawodowej jest okazją do konfrontacji przez studentów wiedzy teoretycznej i posiadanych doświadczeń z własnymi możliwościami oraz umiejętnościami nabytymi podczas realizacji programu studiów. Praktyka zawodowa stwarza warunki do aktywizacji zawodowej studenta.

Praktyka zawodowa przekłada się na **58 punktów ECTS**. Studenci są zobligowani do zaliczenia wszystkich praktyk zawodowych przewidzianych programem studiów. Przed odbyciem praktyki zawodowej student jest zobowiązany do zapoznania się z Uczelnianym i Wydziałowym Regulaminem studenckich praktyk zawodowych, stosownie do kierunku studiów.

Właściwa organizacja i rzetelna kontrola przebiegu praktyk zawodowych będzie wynikiem współpracy opiekunów z ramienia uczelni i opiekunów - praktyków z ramienia instytucji przyjmującej studenta na praktykę zawodową. System kontroli praktyk zawodowych w Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I oparty jest na stałym kontakcie z placówkami przyjmującymi studentów na praktyki.

Student w trakcie praktyki zawodowej będzie realizował zadania wynikające z roli zawodowej oraz specyfiki środowiska pracy.

Nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych będzie sprawował, zgodnie z Uczelnianym i Wydziałowym Regulaminem Praktyk Studenckich Dziekan Wydziału Nauk Medycznych lub Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk Studenckich.

Kryteria zaliczenia praktyki zawodowej:

- 1) Odbycie praktyki przewidzianej programem studiów w terminie wyznaczonym przez PAM im. Księcia Mieszka I
- 2) Pełna realizacja programu praktyki zawodowej.
- 3) Wykazanie nienagannej postawy moralnej i wychowawczej oraz podporządkowanie się obowiązującym przepisom i poleceniom przez cały okres trwania praktyki zawodowej.
- 4) Systematyczne realizowanie wszystkich czynności dydaktycznych i organizacyjnych w miejscu praktyki.
- 5) Prowadzenie na bieżąco dokumentacji praktyki zawodowej według ustalonego wzorca.
- 6) Pozytywna opinia oraz ocena końcowa wystawiona przez opiekuna praktyki zawodowej.
- 7) Terminowe złożenie po zakończeniu praktyki dokumentacji wskazanej w Wydziałowym Regulaminie Praktyk Zawodowych i jej zaliczenie przez

Dziekana lub Prodziekanów Wydziału Nauk Medycznych lub Pełnomocnika
Dziekana ds. Praktyk Studenckich.